

Jaarverslag verbetertraject 2020 - 2022

Schooljaar 1, 2020 – 2021

KBS De Toermalijn Lelystad

Dit jaarverslag is vooral geschreven voor ouders, onze meest belangrijke 'stakeholders'. Het jaarverslag is de verzameling van een drietal berichtgevingen aan ouders in het schooljaar 2020 – 2021: begin, midden en einde schooljaar. Deze verslagen waren bijlagen bij de Ouderinfo, de wekelijkse nieuwsbrief van de school vanuit team en directie.

Aanleiding

Vorig jaar heeft het bestuur van de scholengroep (SKO), op alle scholen, kwaliteitsonderzoeken gehouden. Uit deze scholenschouw bleek dat De Toermalijn op een aantal punten niet voldeed aan de (door het bestuur) gestelde normen. Hierop is aan de directie de opdracht gegeven een verbeterplan op te stellen voor de onderwerpen *schoolklimaat, lesaanbod, lesgeven, leerlingondersteuning* en *kwaliteitszorg*. Ik licht deze punten hieronder kort toe.

Aan het einde van het vorige schooljaar heeft het team op 2 juni gezamenlijk dit verbeterplan onderschreven en uitgesproken zich in te zetten om op De Toermalijn weer mooi en goed onderwijs te geven. Het zal voor alle leerkrachten extra inzet vragen om het plan tot een succes te maken; samen komen we er!

Plan Schoolklimaat

Op school en in de groep moeten we ons veilig voelen om te zijn en te leren. Duidelijke regels waaraan iedereen zich houdt zijn hierbij belangrijk; een kader van waarden en normen. Ook vallen hier vaardigheden van leerkrachten onder die gaan over van de groep een groep maken, over omgaan met ongewenst gedrag of over eventuele ruzies in de school.

In het verleden heeft de school gekozen dit te borgen met [KiVa](#). Helaas is de invoering van deze methodiek niet afgerond en door de vele personeelwisselingen is nog maar slechts een klein aantal personeelsleden hiermee bekend.

De eerste weken van het schooljaar gelden als 'de gouden weken'. In deze weken vormt zich de nieuwe groep. Veel activiteiten zijn dan ook gericht op de groepsvorming.

Ook houden we in de eerste weken KiVa tegen het licht: voldoet het nog? Kunnen we ermee doorgaan? Is een aanvulling nodig of vraagt de schoolsituatie iets heel anders? Ik hoop u hierover zo snel mogelijk over te kunnen informeren.

Projectleider van dit verbeterplan onderdeel is juf Paula. Zij is als gedragsspecialist, coach en co-teacher de Interim Leerkracht Specialist (ILS) en de aangewezen persoon om leiding te geven aan de opbouw van dit onderdeel.

Check Schoolklimaat

In de afgelopen periode heeft het onderzoek naar de bruikbaarheid van KiVa opgeleverd dat we deze methodiek blijven gebruiken. Op sommige onderdelen zal KiVa worden aangevuld met elementen van andere methodieken, waaronder [Rots en Water](#).

Het team heeft een gezamenlijke studiedag gehad over KiVa en sociaal-emotioneel leren (SEL) en juf Paula is met de groepen 5-6 gestart met de bijeenkomsten Rots en Water. Ook hebben de leerlingen in de bovenbouw (5-8) de vragenlijsten bij de [KiVa-monitor](#) ingevuld. De KiVa-werkgroep van de school is bezig de schoolregels passend bij de KiVa-methodiek voor de onder- en bovenbouw op te stellen en zijn er extra materialen aangeschaft.

Dit deelplan verloopt volgens de planning.

Check 2 Schoolklimaat

In het merendeel van de groepen is voldoende rust om onderwijs te kunnen geven en KiVa heeft een meer prominente plek in de school gekregen. In de groepen 5-6 is gestart met de training Rots&Water. Door de maatregelen rondom corona is de uitvoering hiervan in de groepen 7-8 niet doorgegaan.

Een aantal groepen in de onder- en bovenbouw heeft het inmiddels structurele leerkrachttekort gevoeld. Het niet-tijdig kunnen vinden van leerkrachten heeft in deze groepen geresulteerd in veel wisselingen of thuiszitten. Dit heeft niet bijgedragen aan een ontwikkeling van het groepsklimaat.

Helaas vrees ik, en velen met mij, dat dit tekort de komende tijd niet wordt opgelost. De grote steden en zeker ook plaatsen als Almere en Lelystad worden hierdoor zwaar getroffen en gaat dit ten koste van de kwaliteit van het onderwijs aan de leerlingen.

Plan Lesaanbod

Dit onderdeel beslaat vooral de kleuterbouw. Om aan de eisen voor groep 3 te voldoen is het advies gegeven het aanbod bij de kleuters meer doordacht te maken en meer passend bij deze tijd. Tijdens de studiedagen op woensdag zullen de leerkrachten van de kleuterbouw onder leiding van gespecialiseerde trainer gaan werken over, onder andere, doelgerichte lessen, begeleid spel, thema-inhouden en organisatievormen.

Behalve studiedagen zullen lesobservaties en feedbackgesprekken onderdeel uitmaken van het programma.

Aan het einde van dit schooljaar ligt er een *Handboek kleuteronderwijs op de Toermalijn*.

Check Lesaanbod

Inmiddels is het onderbouwteam vier keer bijeengewees onder leiding van een onderwijsexpert. Tijdens deze bijeenkomsten werd aandacht besteed aan de projectplanning, de inrichting van het lokaal en hoe van elk moment een leermoment te maken.

Behalve het aanbieden van theorie werd ook de praktijk onder de loep genomen: elke leerkracht heeft een groepsbezoek van de expert gehad inclusief een nagesprek.

Volgens de expert worden er grote stappen gezet in het vormgeven van doelgericht onderwijs.

Check 2 Lesaanbod

De leerkrachten van de onderbouw hebben dit jaar een kwaliteitsslag gemaakt onder leiding van een externe trainer. Het onderwijs in deze groepen kent meer doelgerichtheid, een meer efficiënte organisatie en begeleid spel. De komende tijd vraagt om verdere invoering en inslijping van nieuwe werkwijzen volgens de nieuw geschreven kwaliteitskaarten. Helaas hebben de coronamaatregelen een groter rendement belemmerd; het online-onderwijs vroeg aanvullende vaardigheden van leerlingen en leerkrachten. We zijn er nog niet, maar de bal rolt.

Plan Lesgeven

Wanneer het schoolklimaat veilig is en de regels in de klas duidelijk zijn en nageleefd worden, kunnen kwalitatief goede lessen gegeven worden. Waaraan een goede les moet voldoen en hoe een dergelijke les voor te bereiden komt tijdens studiedagen aan de orde. We spreken en oefenen dan met algemene (activerende) en vakspecifieke didactieken en werkvormen.

In het kort komt dat neer op:

- a. Het volgen van een instructiemodel;
- b. Het plannen van activerende activiteiten tijdens de lessen;
- c. Verschil maken tussen aanleren van kennis en vaardigheden;
- d. Verschil maken tussen instructie, oefening en toepassing.

Naast de studiedagen zullen leerkrachten regelmatig lesbezoeken krijgen. Na het lesbezoek wordt nabesproken en worden ontwikkelpunten geformuleerd.

Meester Frank en juf Annemieke (rekenspecialist) zullen dit deel van het verbeterplan leiden.

Het *Onderwijshandboek (in ontwikkeling)* is hierbij het borgingsdocument.

Check lesgeven

Vijftien leerkrachten hebben een lesbezoek gehad. De directeur, vergezeld van een collega-directeur, heeft tijdens deze bezoeken vooral gelet op het pedagogisch klimaat – de (werk)sfeer – in de groep, het lesgeven volgens een plan, de afstemming van de les op de verschillen tussen leerlingen en in hoeverre de leerlingen actief betrokken zijn in de les. In het merendeel van de lessen is het pedagogisch klimaat in orde. In de meeste lessen wordt gericht lesgegeven, maar worden er stappen overgeslagen. Ook mag er eerder en meer verschil tussen leerlingen gemaakt worden als het gaat om instructie en verwerking van leerstof.

In de meeste lessen waren de leerlingen actief betrokken bij de les.

Check 2 lesgeven

Dit jaar is ingezet op het geven van lessen volgens een vaste structuur waarbij tegemoet kan komen aan de verschillen tussen leerlingen.

Door middel van groepsbezoeken door directie, intern-begeleiders, coaches en les(na)besprekingen hebben leerkrachten geoefend in de lesstructuur en leerkrachtgedrag dat ertoe doet.

Ook hier hebben de maatregelen rondom corona toegeslagen.

Door het thuisonderwijs, toch iets anders dan les(geven) op school, zijn ook op onze school de verschillen tussen leerlingen groter geworden, wat het organiseren van lessen bemoeilijkt.

Aan de andere kant heeft corona ons ook iets gebracht: we hebben dit jaar versneld een digitale leeromgeving ingevoerd en oriënteren we ons op een verdere digitalisering van ons onderwijs. Inmiddels zijn we tot de conclusie gekomen dat een mix van boeken en tablets het meest wenselijk is.

Plan Leerlingondersteuning

Eén van de kenmerken van een goede les is dat leerlingen onderwijs op maat krijgen (binnen de grenzen van de basisschool).

Onder leiding van de Interne Begeleiders zal het handelingsgericht werken (HGW) steviger in de school worden neergezet. In het kort komt dat neer op:

- a. Regelmatig afnemen van toetsen en houden van observaties;
- b. Het analyseren waar en waarom leerlingen uitvallen en opvallen;
- c. Het reflecteren op eigen handelen;
- d. Plannen van afstemming in de les op instructie en verwerking.

Het *Ondersteuningshandboek (in ontwikkeling)* is hierbij het borgingsdocument.

Check Leerlingondersteuning

Inmiddels is het Ondersteuningshandboek geactualiseerd en tijdens een van de studiedagen met het team besproken.

Na de toetsronde in september is het team aan de slag gegaan met het analyseren van de opbrengsten met behulp van nieuwe formulieren uit het handboek.

Ook is een start gemaakt met het groepsplanloos werken voor rekenen/wiskunde.

Door in te zetten op intensieve begeleiding en feedback aan leerkrachten hebben we een kwaliteitsslag geslagen met betrekking tot de OntwikkelingsPerspectiefPlannen (OPP's) en de GroeiDocumenten (GD).

Check 2 Leerlingondersteuning

De beide intern-begeleiders (IB-ers) hebben op de achtergrond het systeem voor leerlingondersteuning steviger neergezet en een nieuwe stap in de toekomst gezet; het handelingsgerichtwerken past beter bij de actualiteit.

Daarnaast hebben de IB-ers veel leerlingen, leerkrachten en ouders begeleid bij het verlenen van (onderwijs)zorg.

Het Ondersteuningshandboek is actueel en dient als basis voor wat we doen.

Plan Kwaliteitszorg

Doen we de goede dingen, doen we die dingen goed en hoe weten we dat we ze goed doen (en vinden anderen dat ook)? Dat zijn de belangrijkste vragen die we regelmatig moeten stellen.

In het *Organisatiehandboek (in ontwikkeling)* wordt beschreven welke afspraken horen bij de keuzes die de school heeft gemaakt of vanuit wetgeving zijn opgelegd.

Daarnaast dient de school een aantal verplichte documenten zoals de Schoolgids, het Schoolplan en het Ondersteuningsprofiel te hebben. Hierin wordt antwoord gegeven op de startvragen onder het kopje van dit verbeteronderdeel.

De verzameling van genoemde handboeken noemen we onze *Interne Schoolgids*.

Directie met de bouwcoördinatoren* zijn de uitvoerders van dit verbeterplanonderdeel.

Voor het uitvoeren van bovenstaande verbeterpunten krijgen we ondersteuning vanuit de SKO, we hoeven dit niet alleen te doen.

Check Kwaliteitszorg

In de afgelopen periode is alsnog een Schoolplan geschreven. Dit schoolplan is een plan voor de schoolontwikkeling voor de komende twee jaar. Dit komt overeen met het verbeterplan zoals dat in document staat beschreven, echter beschrijven we het plan dan in onze eigen taal en in ons eigen format.

Ook hebben we de Schoolgids tegen het licht gehouden. Tijdens een controle constateerden we dat de gids niet aan alle wettelijke eisen voldeed. Besloten is de schoolgids volledig opnieuw te gaan schrijven. Dit doen we met behulp van Vensters. U kunt [hier](#) alvast een kijkje nemen.

Inmiddels hebben we onze doelen ook gevisualiseerd in de vorm van een doelenmuur. Hiermee houden we ons scherp met betrekking tot het behalen van de doelen en kunnen we van momenten van behalen vieren.

Check 2 Kwaliteitszorg

Vanaf volgend schooljaar zal een nieuwe schoolgids gebruikt gaan worden en zal de school de nieuwe website presenteren. Ook is de schoolpagina bij Scholenopdekaart.nl actueel.

Vanuit de verschillende deelverbeterplannen zijn kwaliteitskaarten gemaakt:

rekenen/wiskunde, spelling, groepsplanlooswerken, spelend leren, themaplanning, hoekenwerk e.d.

Een groot deel van de tijd bij dit onderwerp is besteed aan de toekomst van de school en het voortdurend aanpassen aan de corona-situatie. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van het verbeterplan; van verbeterplan, naar renovatieplan, naar Jenaplan.

Monitoring

Om de voortgang van dit plan in de gaten te houden, te monitoren, worden regelmatig groepsbezoeken afgelegd. Tijdens deze bezoeken meten we hoe ver de scholingen en afspraken bij de leerlingen terecht komen. Deze groepsbezoeken worden afwisselend en met wisselende focus door verschillende begeleiders en experts afgelegd. Hierbij moet u denken aan de rekenspecialist, de interne begeleiders en de directeur. Om het beeld zuiver te houden zullen ook collega's van buiten de school gevraagd worden om mee te kijken. Ook zullen monitorgesprekken gevoerd worden met directie en interne begeleiding door functionarissen van het bestuur.

Doel

Voor de uitvoering van deze opdracht heeft de school twee jaar de tijd gekregen. Dan moet de school er weer staan en weer voldoende scores op de kwaliteitspunten.

Daarnaast zijn er tussendoelen gesteld zoals: in december 2020 geeft 80% van de leerkrachten hun instructielessen volgens het afgesproken instructiemodel tijdens de rekenlessen of, in april 2021 is in 80% van de groepen is een rijke leeromgeving zichtbaar ('talking walls').

Volgend schooljaar; bijstelling verbeterplan

“Als je blijft doen wat je deed, krijg je wat je had.” Dit is een uitspraak van Einstein die we in gedachte namen om het verbeterplan aan te scherpen tot een renovatieplan.

re·no·va·tie (de; v; meervoud: *renovaties*)

1 het door ingrijpende verbouwing weer bewoonbaar maken van een huis of stadswijk

Bovenstaand de betekenis van renovatie volgens Van Dale, waarbij wij ons de vrijheid hebben genomen om ‘huis’ te verwisselen met ‘school’.

Door de eerdergenoemde vertraging is besloten het verbetertraject met een jaar te verlengen. In deze twee jaar zal met een aantal meer ingrijpende maatregelen getracht worden de onderwijskwaliteit van de school te verbeteren.

Eén van die maatregelen is dat we tijdelijk een aantal groepen als leerstofjaargroep zullen formeren. Dit wil zeggen dat we in deze groepen de gedachte van de stamgroep, die bestaan uit verschillende leerjaren, loslaten om op die manier meer tijd voor verlengde en individuele instructies te creëren.

De jenaplanpijlers samenwerken, gesprek, spel en kring blijven overeind.

Schatbewaarder

“Is dit het einde van de Toermalijn als jenaplanschool?” hoor ik u denken. Nee, sterker nog: het is een maatregel om het jenaplanonderwijs op termijn steviger neer te zetten en te ontwikkelen.

Om dit te verwezenlijken heeft één van de bouwcoördinatoren de taak van schatbewaarder gekregen. Zij heeft de komende twee jaar de taak om het jenaplanonderwijs nieuw leven in te blazen en daarin de collega’s mee te nemen.

Rekenverbeterplan

Naast het anders indelen van de leerjaren zal het team in zijn geheel een nascholingstraject ingaan. Dit traject kent een win-winsituatie; de leerkrachten brengen hun kennisniveau omhoog waarmee ze beter toegerust zijn om tegemoet te komen aan de (groter geworden) niveaueverschillen. Het vak rekenen is hierbij het hoofdonderwerp.

Medezeggenschapsraad

Bovenstaand renovatieplan is uitvoerig in de MR besproken. Met kanttekeningen en voorwaarden heeft de MR positief geadviseerd over de uitvoering.